

Ikonografia sztuki XIX wieku

Wskazówki bibliograficzne (2 i 9 VI 2008)

UWAGA: choć brakuje synetycznych ujęć ikonografii sztuki XIX wieku, istnieje wiele publikacji poświęconych motywom i tematom. Studia dotyczące poszczególnych dzieł zawierają nieraz pogłębione uwagi kontekstowe. Poniższa bibliografia jest więc wyborem, mającym służyć wstępnej orientacji. Przewaga opracowań na temat sztuki francuskiej wynika ze stanu badań i z zainteresowań autora zestawienia.

SYSTEM KLASYFIKACJI IKONOGRAFICZNEJ

H. van de Waal et al., Iconclass, An Iconographic Classification System, t. 1-16, 1973-1985 (zawiera 7 tomów bibliografii; niektóre są w IHS)

W r. 2008 Iconclass jest dostępny online (bez bibliografii, ale z podpiętymi fototekami, m.in. www.bildindex.de)

Inny system klasyfikacji zastosowano we francuskiej fototece muzealnej "Joconde" (online)

TEORIA i ZAGADNIENIA OGÓLNE

Jan Białostocki, Tradycje i przekształcenia ikonograficzne, w: Białostocki, Teoria i twórczość. O tradycji i inwencji w teorii sztuki i ikonografii, Poznań 1961

Jan Białostocki, Ikonografia romantyczna. Przegląd problemów badawczych, w: Romantyzm, Warszawa 1967, Przedruk w: Białostocki, Symbole i obrazy w świecie sztuki, Warszawa 1982, s. 346-367

Jan Białostocki, Iconography, w: Dictionary of the History of Ideas, t. 2, New York 1973 (online)

Mieczysław Porębski, Z problematyki metodologicznej badań nad ikonografią polskiego romantyzmu, w: Romantyzm, Materiały Sesji SHS, Warszawa 1967

Mieczysław Porębski, Ikonosfera, Warszawa 1972

Lech Kalinowski, Ikonologia czy ikonografia? Termin ikonologia w badaniach nad sztuką Erwina Panofsky'ego, "Zeszyty Naukowe UJ", Prace z historii sztuki, zesz. 10, 1972

Maria Poprzęcka (red.), Ikonografia romantyczna. Materiały sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce PAN, Warszawa 1977

Mieczysław Porębski, Sybirskie futro wzięł, w: Ikonografia romantyczna. Materiały sympozjum..., Warszawa 1977

Jacek Woźniakowski, Kilka uwag o symbolu i alegorii, w: Ikonografia romantyczna. Materiały sympozjum..., Warszawa 1977

Maria Poprzęcka, Akademizm (1977), wyd. 3, Warszawa 1989 (przeгляд m.in. gatunków i tematów)

Frank Büttner, Andrea Gott dang, Einführung in die Ikonographie. Wege zur Deutung von Bildinhalten, München 2006 (z dużą bibliografią tematyczną, głównie niemiecką). [IHS]

Marcin Fabiański (red.), Dzieło sztuki. Źródło ikonograficzne czy coś więcej? Kraków 2006

IKONOGRAFIA ŚWIECKA

GATUNKI

Malarstwo historyczne

zob. M. Zgórniak, Malarstwo historyczne w XIX wieku. Wskazówki bibliograficzne [do wykładu] (20 II 2002) (online)

zob. M. Zgórniak, Polskie malarstwo historyczne od końca XVIII w. (Matejko i inni). Wskazówki bibliograficzne [do wykładu] (18 II 2004) (online)

Akt

zob. M. Zgórniak, Akt w malarstwie francuskim XIX wieku. Wskazówki bibliograficzne [do wykładu] w układzie przedmiotowym (26 II 2001) (online)

Elmar Stolpe, Sexualität im Salon : zur politischen Besetzung des Körpers in der akademischen Kunst des 19. Jahrhunderts, "Jahrbuch des Zentralinstituts für Kunstgeschichte", 1989-1990, t. 5-6, s. 441-469

Pejzaż

zob. M. Zgórnjak, Francuskie malarstwo pejzażowe w XIX wieku. Wskazówki bibliograficzne [do wykładu] (22 II 2006) (online)

Peter H. Feist, Człowiek wobec natury. O pewnym motywie sztuki romantycznej, w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977 [C.D. Friedrich]

Hannelore Gärtner, O romantycznej ikonografii Caspara Davida Friedricha, w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977

Piotr Krakowski, Z zagadnień polskiego malarstwa krajobrazowego w I połowie w. XIX (Teoria i twórczość), "Folia Historiae Artium" 13, 1977

Wojciech Bałus, Artura Grottgera "Wieczorna modlitwa rolnika". Próba interpretacji ikonograficznej obrazu, "Folia Historiae Artium" 27, 1991

Andrzej Pieńkos, Góry konwencjonalne w malarstwie polskiego romantyzmu, w: W. Wójcik (red.), Góry polskie w malarstwie. Materiały sympozjum, Kraków 1999

Andrzej Pieńkos, "Calamowskie nieporównane kompozycje". Próby krajobrazu lirycznego w malarstwie polskim XIX wieku, "Ikonotheka" 16, 2003

Ilustracja, karykatura

Meyer Schapiro, Words and Pictures: On the Literal and Symbolic in the Illustration of a Text, The Hague 1973

David Scott, Pictorialist Poetics. Poetry and the Visual Arts in Nineteenth-Century France, Cambridge University Press 1988 [IHS]

Philippe Kaenel, Le métier d'illustrateur 1830-1880. Rodolphe Töpffer, J.-J. Grandville, Gustave Doré, Paris 1996

Andrzej Pieńkos, W poszukiwaniu idealnej księgi: Doré, Hugo i nowoczesna ilustracja, "Ikonotheka" 11, 1996

Julia Schnitker, "Peut-être le premier illustrateur du temps". Adolph Menzel dans la critique d'art

française autour de 1900, w: U. Fleckner, T.W. Gaehtgens (éd.), De Grünewald à Menzel. L'image de l'art allemand en France au XIXe siècle, Paris 2003

Rolf Söderberg, French Book Illustration 1880-1905, Stockholm 1977 [PAU]

Łukasz Krzywka, Obraz powstania styczniowego w angielskiej prasie ilustrowanej, "Prace Komisji Historii Sztuki" 32, 2002

Gabriela Socha, Andriolli i rozwój drzeworytu w Polsce, Wrocław 1988

Małgorzata Komza, Mickiewicz ilustrowany, Wrocław 1987

Joanna Krzemińska, Albumy do Trylogii Henryka Sienkiewicza, w: Dzieła czy kicze, Warszawa 1981

Jacques Lethève, La Caricature et la presse sous la IIIe République, Paris 1961 [IHS]

Pornografia (gatunek i temat)

Steven Marcus, The other Victorians. Study of sexuality and pornography in mid-19th-century England, London 1966 (głównie o literaturze)

Fritz Franz Vogel, Die Scham im Auge : die Zubereitung nackster Haut zum visuellen Verzehr : zur populären Bildästhetik in der pornografischen Privatfotografie, "Fotogesichte" 16, 1996, nr 61

Michèle Haddad, Khalil-Bey: un homme, une collection, Paris 2000

Ikonografia popularna, kultura wizualna

Jean Adhémar, Imagerie populaire française, Milano 1968

Beatrice Farwell (et al.), The Cult of Images. Baudelaire and the 19th-Century Media Explosion, Santa Barbara 1977 (ASP)

Petra ten-Doesschate Chu et al., Popularization of images : visual culture under the July Monarchy, Princeton 1994 [IHS]

TEMATY

Ikonografia władzy, propaganda

Konrad Krimm, Herwig John (hrsg.), Bild und Geschichte : Studien zur politischen Ikonographie : Festschrift für Hansmartin Schwarzmaier zum fünfundsechzigsten Geburtstag, Sigmaringen 1997

Roland Paulson, Representations of Revolution (1789-1820), New Haven 1983 [W-wa IBL]

Janusz Polaczek, Sztuka i polityka w Księstwie Warszawskim, Rzeszów 2005

Neil McWilliam, June Hargrove (eds), Nationalism and French Visual Culture 1870-1914, Yale UP 2006

Rzeźba, pomniki

Adam Kotula, Piotr Krakowski, Rzeźba XIX wieku, Kraków 1980

János Brendel (red.), Pomniki w XIX wieku, Poznań 1993

Neil McWilliam, Monuments, Martyrdom, and the Politics of Religion in the French Third Republic, "Art Bulletin" 77, 1995, nr 2 [IHS]

Neil McWilliam, Race, Remembrance and Revanche - Commemorating the Franco-Prussian War in the 3rd Republic, "Ary History" 19, 1996, nr 48

Suzanne Nash, Casting Hugo into History, w: L.C. Hamrick, S. Nash (eds.), Sculpture et Poétique: Sculpture and Literature in France, 1789-1859, "Nineteenth-Century French Studies" 35, 2006

Stanisław August Poniatowski

Jakub Pokora, Obraz najjaśniejszego Pana Stanisława Augusta (1764-1770). Studium z ikonografii władzy, Warszawa 1993

Zygmunt Batowski, **Portret Stanisława Augusta "z klepsydrą"**, "Biuletyn Historii Sztuki" 14, 1952, nr 2

K. Załęski, Alegoryczny portret Stanisława Augusta "z klepsydrą", "Rocznik Muzeum Narodowego w Warszawie" 21, 1977

Małgorzata Sobieraj, Quaesivit coelo lucem. Portret Stanisława Augusta Poniatowskiego "z klepsydrą", w: Sztuka i historia. Materiały

sesji, Warszawa 1992

Zuzanna Prószyńska, "Fidem fati - virtute sequemur". Portret Stanisława Augusta z klepsydrą, "Biuletyn Historii Sztuki" 55, 1993, nr 2-3

Jerzy Pietrusiński, Ostatniego króla Polski "Portret alegoryczny". O królewskim rebusie i różnych sposobach jego rozwiązywania, "Biuletyn Historii Sztuki" 68, 2006, nr 3-4

Agnieszka Skrodzka, Wizerunek króla nieszczęśliwego - portret Stanisława Augusta z klepsydrą, "Biuletyn Historii Sztuki" 69, 2007, nr 3-4

Napoleon

Jean Adhémar, Nicole Villa, La légende napoléonienne 1796-1900. Le catalogue [Bibliothèque Nationale], Paris 1969 [BJ]

Andrzej Zahorski, Dzieło sztuki jako element propagandy państwowej we Francji w czasach Napoleona, w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977

Uwe Fleckner, Napoleon I. als thronender Jupiter. Eine ikonographische Rechtfertigung kaiserlicher Herrschaft, "Idea. Jahrbuch der Hamburger Kunsthalle" 8, 1989, s. 121-134

Uwe Fleckner, Napoleon am Scheidewege. Paul Delaroches "Napoléon I. in Fontainebleau" und die Ikonographie des Gallischen Herkules, w: Jenseits der Grenzen : französische und deutsche Kunst vom Ancien Régime bis zur Gegenwart, Köln 2000

Pokonany wódz (m.in. Kościuszko, ks. Józef Poniatowski, gen. Dembiński)

Waldemar Okoń, Ikonografia Tadeusza **Kościuszki** - wybrane zagadnienia, w: Okoń, Wtajemniczenia, Wrocław 1996

Janusz Polaczek, Pokonany wódz, cierpiący bohater - Kościuszko po insurekcji: początki romantycznej ikonografii naczelnika, "Almanach Muzealny" 2, 1999, s. 151-164

Zdzisław Żygulski jun., Z ikonografii **ks. Józefa** - narodziny i wędrówka mitu bohatera, w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977 (przedruk w: Żygulski, Światła Stambułu, Warszawa 1999)

Elżbieta Charazińska, Rzecz o portrecie nieznanego krakusa, czyli Horacego Vernetta związki z polskim mitem narodowym, w: Sztuka i historia.

Materiały Sesji, Warszawa 1992

Andrzej Pochodaj, Śmierć "polskiego Bayarda" - z legendy księcia Józefa Poniatowskiego, "Dzieła i Interpretacje" 4, 1996

Andrzej Ryszkiewicz, Jean Gigoux i romantyczny typ portretu wodza zwyciężonej armii (portrety: **Józefa Dwernickiego i Antoniego Ostrowskiego**), "Biuletyn Historii Sztuki" 23, 1961, nr 1, s. 57-62

Mieczysław Porębski, Sybirskie futro wzięt [o portrecie **gen. Dembińskiego**], w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977

Janusz Polaczek, Rodakowski a Delaroche i romantyczny typ portretu wodza pokonanej armii, "Rocznik Przemyski" 33, 1997, nr 2, s. 35-43

Wojciech Bałus, Rodakowski, Dürer i "polska" melancholia, w: Mistrzowi Mieczysławowi Porębskiemu uczniowie, Kraków 2001 (przedruk w: Bałus, Figury losu, Kraków 2002)

Michał Haake, Jednostka wobec historii. "Portret generała Henryka Dembińskiego" Henryka Rodakowskiego, "Artium Quaestiones" 12, 2001

Marek Zgórniak, "Dziolocentryzm" wobec faktów. O kilku interpretacjach obrazów Rodakowskiego i Mehoffera, "Folia Historiae Artium", Seria Nowa, t. 10: 2005

Sergiusz Michalski, Romantyczne wizerunki pokonanego wodza. Próba rozszerzenia ikonografii, "Folia Historiae Artium", Seria Nowa, t. 11: 2007

Walka o niepodległość

Nina M. Athanassoglou-Kallmyer, French Images from the **Greek War of Independence**, 1821-1830. Art and Politics under the Restoration, Yale U.P., 1989

La Grèce en révolte. Delacroix et les peintres français 1815-1848. Bordeaux, Musée des Beaux-Arts, Paris 1996

Nina Athanassoglou-Kallmyer, Delacroix zwischen "Griechenland" und "Die Freiheit" : Anmerkungen zur politischen Allegorie im Frankreich der Restaurationszeit, w: S. Germer, M.F. Zimmermann (ed), Bilder der Macht, Macht der Bilder : Zeitgeschichte in Darstellungen des 19. Jahrhunderts, München 1997 [IHS]

Literatura

Waldemar Okoń, Sztuki siostrzane. Malarstwo a literatura w Polsce w drugiej połowie XIX wieku. Wybrane zagadnienia, Wrocław 1992

Irène de Vasconcellos, L'inspiration **Dantesque** dans l'art romantique français, Paris 1925

Michael Pitwood, Dante and the French Romantics, Genève 1985

Dante e l'arte romantica: Nazareni, Puristi, Preraffaelliti, Pescara, 1981

Hildegard Hammerschmidt-Hummel et al., Die **Shakespeare**-Illustration (1594-2000): bild-künstlerische Darstellungen zu den Dramen William Shakespeares: Katalog, Geschichte, Funktion und Deutung : mit Künstlerlexikon, klassifizierter Bibliographie und Registern, Wiesbaden 2003, t. 1-3 [ISPAN W-wa]

A. Ryszkiewicz, J. Dąbrowski, Szekspir w plastyce polskiej, Wrocław 1965

Delacroix et **Byron**. Musée Eugène Delacroix, Paris 1988

Pierre Georgel, Victor **Hugo** illustré. A travers le XIXe siècle, w: La gloire de Victor Hugo, Grand Palais, Paris 1985 [IHS]

Baśń i legenda

Krzysztof Łepkowski, Baśń i legenda w sztuce niemieckiego romantyzmu, w: Tematy, tradycje i teorie w sztuce doby romantyzmu, Warszawa 1981

Anna Zeńczak, Narodowy aspekt przedstawień legendarnych i bajkowych w sztuce polskiej XIX wieku, w: Sztuka XIX wieku w Polsce. Naród - miasto, Materiały Sesji SHS, Warszawa 1979

Muzyka

Anna Krężalek, Problem "muzyczności" dzieła malarskiego w polskim malarstwie i krytyce sztuki przełomu XIX i XX wieku, "Biuletyn Historii Sztuki" 69, 2007, nr 3-4 (w przypisach literatura na temat ikonografii muzycznej)

Sztuka i artysta

Francis Haskell, The Old Masters in the Nineteenth-Century French Painting, "Art Quarterly" 34, 1971, n. 1; przedruk uzupełniony w Haskell, Past and Present in Art and Taste. Selected Essays, New Haven and London 1987 [IHS]

Maria Poprzęcka, Wizerunek mistrza, w: Ikonografia romantyczna, Materiały Sympozjum, Warszawa 1977, przedruk w Poprzęcka, Pochwała malarstwa

Michael Levey, The Painter depicted: Painters as a Subject in Painting, London 1981 [BJ]

Pierre Georget et Anne-Marie Lecoq, La peinture dans la peinture. Musée des Beaux-Arts, Dijon 1983 [IHS]

Adeline Walter, Die Einsamkeit des Künstlers als Bildthema, 1770-1900, Frankfurt am Main 1983 [BJ 842552 II]

Stefanie Bielmeier, Gemalte Kunstgeschichte. Zu den Entwürfen des Peter von Cornelius für die Loggien der Alten Pinakothek, München 1983

Raffaello: elementi di un mito. Le fonti, la letteratura artistica, la pittura di genere storico, Biblioteca Medicea Laurenziana, Firenze 1984

Martin Rosenberg, Raphael and France. The Artist as Paradigm and Symbol, University Park 1995

Jean-Pierre Cuzin, Marie-Anne Dupuy, Copier-créer. De Turner    Picasso. 300 oeuvres inspirées par les ma  tres du Louvre. Musée du Louvre, Paris 1993

Marek Zgórniak, Pędzel Tycjana. Francuscy malarze i krytycy XIX wieku wobec weneckiego Cinquecenta, Kraków 1995

Andrzej Pieńkos (red.), Pracownia i dom artysty XIX i XX wieku. Mitologia i rzeczywisto  c  , Warszawa 2002

Praca

Janusz Dobesz, Ikonografia "homo faber" w rzeźbiarskiej dekoracji wrocławskich fasad epoki historyzmu, w: Sztuka a technika, Materiały Sesji SHS, Warszawa 1991

Kuźnia

Maria Poprzęcka, Kuźnia. Mit - alegoria - symbol, Warszawa 1972

Maria Poprzęcka, Kuźnia - postscriptum, w: Ars auro prior, Warszawa 1981

Droga i wędrówka

Peter Hotzwig, Wandererdarstellungen und andere Wegthemen in der deutschen Malerei des 19. Jahrhunderts, K  ln 1988 [BJ B 22365 II]

Przeja  dzka   dziej  

Piotr Krakowski, Motyw przeja  dzki   dziej   w malarstwie wieku XVIII i XIX, "Folia Historiae Artium" 17, 1981

Otwarte okno, rozbita   d  

Lorenz Eitner, The Open Window and the Storm-Tossed Boat, "Art Bulletin" 37, 1955

Rozbicie statku

T.S.R. Boase, Shipwrecks in English Romantic Painting, "JWCI" 22, 1959 [BJ]

Klatka i wi  zienie

Lorenz Eitner, Cages, Prisons, and Captives in Eighteenth-Century Art, w: Images of Romanticism. Verbal and Visual Affinities, ed. Karl Kroeber and William Walling, New Haven and London 1978

Smutny bla  en

Francis Haskell, The Sad Clown : Some Notes on a Nineteenth-Century Myth (1972), w: Haskell, Past and Present in Art and Taste, New Haven and London 1987 [BJ]

Helen O. Borowitz, Painted smiles : sad clowns in French art and literature, "Bulletin of the Cleveland Museum of Art" 71, 1984, nr 1

  mierc  , pogrzeb, nagrobek, ruiny

Jan Białostocki, Od heroicznego grobowców do pogrzebu chłopa, w: Ikonografia romantyczna, Warszawa 1977

Piotr Krakowski, Ruiny i groby w sztuce pre-romantyzmu i romantyzmu, "Folia Historiae Artium" 14, 1978

Jan Białostocki, Drzwi   mierci: Antyczny symbol grobowy i jego tradycja, w: Białostocki, Symbole i obrazy w świecie sztuki, Warszawa 1982

Jan Białostocki, Motywy śmierci jako formy symboliczne w sztuce XVIII i XIX wieku, w:

Białostocki, Symbole i obrazy w świecie sztuki, Warszawa 1982

Jan Białostocki, Pleć śmierci, Gdańsk 1999

Rose Macaulay, The Pleasure of Ruins, London 1953 [IHS]

Grażyna Królikiewicz, Terytorium ruin. Ruina jako obraz i temat romantyczny, Kraków 1993

Andrzej Pieńkos, Konwencje obrazowania śmierci w sztuce XIX wieku. Między formą a tabu, "Rocznik Historii Sztuki", 1996, t. 22, s. 35-106

Andrzej Pieńkos, Okropności sztuki. Nowoczesne obrazy rzeczy ostatecznych, Gdańsk 2000

Anna Król et al., Obrazy śmierci w sztuce polskiej XIX i XX wieku. Muzeum Narodowe, Kraków 2000

"Sztuka społeczna", utopie

Neil McWilliam, Dreams of Happiness. Social Art and the French Left, 1830-1850, Princeton 1993

Petra ten-Doesschate Chu, Gabriel P. Weisberg (ed.), The Popularization of Images. Visual Culture under the July Monarchy, Princeton 1994 [IHS] (m.in. Charlet, Jeanron, obrazowanie klas społecznych)

Pojęcia abstrakcyjne: dobro i zło, nadzieja

Jan Białostocki, Ikonografia dobra i zła, "Teka Komisji Historii Sztuki" 8, 1992 [na marginesie obrazu Orsela]

Mieczysław Porębski, Nadzieja, w: Porębski, Interregnum, Warszawa 1975

Chłopi

Sylvie Douce de La Salle, Les représentations de paysans 1852-1870, w: Patrick Le Nouëne et al., Exigences de réalisme dans la peinture française entre 1830 et 1870. Musée des Beaux- Arts, Chartres 1984 [IHS]

Neil McWilliam, Le paysan au Salon: critique d'art et constitution d'une classe sous le Second Empire, w: La critique d'art en France 1850-1900. Actes du colloque de Clermont-Ferrand, Saint-Etienne 1989 [BJ (nadbitka)]

Denise Delouche, Entre pittoresque et réalisme: le paysan des provinces françaises vu par les peintres, 1800-1863, w: Andreas Burmester et al.

(hrsg.), Barbizon. Malerei der Natur - Natur der Malerei, München 1999 [IHS]

Beata Pranke, Nurt chłopomanii w twórczości Stanisława Radziejowskiego, Ludwika Stasiaka, Włodzimierza Tetmajera, Wincentego Wodzinowskiego i Kacpra Żelechowskiego, Warszawa 2003

Kobieta

Bram Dijkstra, Idols of Perversity. Fantasies of Feminine Evil in Fin-de-Siècle Culture, New York - Oxford 1986

Hervé Manéglie, Artyści w burdelu, Warszawa 1999 (ujęcie raczej historyczne niż ikonograficzne; bez ilustracji)

Jean-David Jumeau-Lafond, De la femme-animal à l'animalité de l'art : figures de la matière au temps du Symbolisme, "Revue d'esthétique" 40, 2001

Rasy ludzkie i narodowości, prehistoria

Hugh Honour, Slaves and liberators, Houston-Cambridge 1989 (Image of the black in Western art, 4: From the American Revolution to World War I)

Albert Boime, The art of exclusion: representing blacks in the nineteenth century, Washington-London 1990

Stephanie Pratt, American Indians in British art, 1700-1840, Norman 2005

Hélène Lafont-Couturier et al., Vénus et Caïn. Figures de la préhistoire, 1830-1930. Bordeaux, Musée d'Aquitaine, Paris 2003

Zwierzęta

Otto Baur, Der Mensch-Tier-Vergleich und die Mensch-Tier-Karikatur. Eine ikonographische Studie zur bildenden Kunst des neunzehnten Jahrhunderts, Köln 1973 [BJ 629404 II]

Marek Zgórniak, Dlaczego goryl Fremieta porzywa kobietę? "Folia Historiae Artium", Seria Nowa, t. 8-9, 2002/3

Ikonografia przyrodnicza i medyczna

Hans Engelhard, Kunstgeschichte und Geologie. Der Wasserfall in Gemälden des 17. bis 19. Jahrhunderts, Köln 1975 [BJ 629715 II]

Timothy Mitchell, Caspar David Friedrich's "Der

Watzmann": German Romantic Landscape Painting and Historical Geology, "Art Bulletin" 66, 1984 [IHS]

Timothy F. Mitchell, Art and Science in German Landscape Painting, 1770-1840, Oxford 1993

L'Ame au corps : arts et sciences 1793-1993. Grand Palais, Paris 1993

Sen, marzenie, wizja, histeria

Nawojka Cieślińska, Malowane sny stulecia 1750-1850, w: Tematy, tradycje i teorie w sztuce doby romantyzmu, Warszawa 1981

Jean Seznec, Renan, Zola, et les visions de Jeanne d'Arc, w: D.G. Charlton et al. (ed.), Balzac and the nineteenth-century. Studies in French literature presented to Hubert J. Hunt by pupils, colleagues and friends, Leicester 1972

Georges Didi-Huberman, Invention de l'hystérie. Charcot et l'iconographie photographique de la Salpêtrière, Paris 1983

Rodolphe Rapetti, De l'angoisse à l'extase : le symbolisme et l'étude de l'hystérie, w: Paradis perdu. L'Europe symboliste. Musée des Beaux-Arts, Montréal 1995 [IHS] (zob. też w dziale "ikonografia religijna")

Ikonografia prerafaelitów

Adam Konopacki, Ikonografia malarstwa prerafaelitów. Wybrane aspekty, w: Tematy, tradycje i teorie w sztuce doby romantyzmu, Warszawa 1981

Anita Wincencjusz, Legenda arturiańska w twórczości prerafaelitów. Wybrane zagadnienia ikonograficzne, "Dzieła i Interpretacje" 5, 1998

Laurence Brogniez, Préraphaélisme et Symbolisme: peinture littéraire et image poétique, Paris 2003

Podróże

Attilio Brilli, Quand voyager était un art. Le roman du Grand Tour, Paris 2001

Michael McCarthy, Art Education and the Grand Tour, w: Art - the Ape of Nature. Studies in Honor of H.W. Janson, New York 1981 [IHS]

Madeleine Pinault Sorensen, Le voyage en Italie de Hoüel (1769-1772), w: Hommage au dessin. Mélanges offerts à Roseline Bacou, Rimini 1996

[IHS]

Tomasz Mikocki, A la recherche de l'art antique. Les voyageurs polonais en Italie dans les années 1750-1830, Wrocław 1988

Andrzej Ryszkiewicz, Un souvenir polonais du Grand Tour, "Bulletin du Musée national de Varsovie" 31, 1990, nr 4 (o portretach)

Olga Płaszczewska, Wizja Włoch w polskiej i francuskiej literaturze okresu romantyzmu (1800-1850), Kraków 2003

Theodore E. Stebbins, Jr., The Lure of Italy. American Artists and the Italian Experience, 1760-1914. Boston, Museum of Fine Arts, Boston - New York 1992 [IHS]

Christine Peltre, Retour en Arcadie. Le voyage des artistes français en Grèce au XIXe siècle, Paris 1997

Roswitha Juffinger (et al., ed.), Faszination Landschaft : österreichische Landschaftsmaler des 19. Jahrhunderts auf Reisen. Residenzgalerie, Salzburg 1995

Anne M. Lyden, Railroad vision : photography, travel and perception. J. Paul Getty Museum, Los Angeles 2003 [IS PAN W-wa]

IKONOGRAFIA RELIGIJNA (chrześcijańska)

Antoni Brykczyński, Podręcznik praktyczny ikonografii chrześcijańskiej, Warszawa 1894

Thomas Buser, Religious art in the nineteenth century in Europe and America, New York 2002, t. 1-2

Wojciech Bałus, Zapośredniczenie przez historię. O teorii sztuki sakralnej w XIX wieku, w: Obraz zapośredniczony, Warszawa 2005

Bruno Foucart, Le renouveau de la peinture religieuse en France (1800-1860), Paris 1987 (zawiera obszernie omówienie ikonografii) [IHS]

Michael Paul Driskel, Representing Belief: Religion, Art, and Society in Nineteenth-Century France, University Park 1992 [IHS]

Rappresentazioni del sacro nel Romanticismo francese, Atti del IV Convegno del C.R.I.E.R., Moncalieri 2002

Friedrich Gross, Jesus, Luther und der Papst im Bilderkampf 1871 bis 1918. Zur Malereigeschichte der Kaiserzeit, Marburg 1989

Gereon Becht-Jördens, Peter M. Wehmeier, Picasso und die christliche Ikonographie : Mutterbeziehung und künstlerische Position, Berlin 2003 [ISPAN W-wa II 120 183]

Ikonografia Chrystusa

Andrzej Pieńkos, Jak Chrystusa malować realistycznie? O religijnej sztuce w XIX wieku, "Znak" 458, 1993

Artur Tanikowski, Ukrzyżowany w tałesie. Ikonografia chrystologiczna w sztuce Żydów polskich i europejskich - zarys problematyki, w: Figury i figuracje. Materiały sesji SHS, Warszawa 2006

Ikonografia świętych

Wojciech Bałus, Obraz Królowej Jadwigi w sztuce polskiej wieku XIX. Główne wątki ikonograficzne, w: Błogosławiona Jadwiga Królowa - w oczekiwaniu na kanonizację. Katalog wystawy, red. A. Nowobilski, Kraków 1997, s. 69-78

Simone Schimpf, Profanierung einer Heiligen. Maria Magdalena in der französischen Kunst des 19. Jahrhunderts, Berlin 2007 [IHS] (dotyczy też hysterii)

Barbara Paul, Stimmen für Frankreich. Jules Bastien-Lepages Gemälde "Jeanne d'Arc écoutant les voix" von 1879, w: Jenseits der Grenzen: französische und deutsche Kunst vom Ancien Régime bis zur Gegenwart, Köln 2000 (dotyczy też wizji i hysterii)

L. Salomé (red.), Jeanne d'Arc, les tableaux de l'histoire. Musée des Beaux-Arts de Rouen, Paris 2003 [IHS, BJ]

"Dziewica Orleańska" Jana Matejki. Materiały II seminarium Instytutu Historii Sztuki UAM i Muzeum Narodowego w Poznaniu, Poznań 2003

IKONOGRAFIA ARCHITEKTURY

Adam Miłobędzki, Zamek i Więzienie. Ze studiów nad ikonografią architektury romantyzmu, w: Romantyzm, Materiały Sesji SHS, Warszawa 1967

Wojciech Bałus, Zwischen Stilsprache und archäologischer Treue: zur Symbolik des Kirchengebäudes im 19. Jahrhundert, "Münchner Jahrbuch der bildenden Kunst" 51, 2000

Wojciech Bałus, Das Kruzifix an der Fassade. Prolegomena zur Ikonographie der Kirchenbaukunst im 19. Jahrhundert, "Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte" 52, 2002, s. 131-151 + il.

Urszula Bęczkowska, Pałac Sztuki, siedziba Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie, Kraków 2002 [m.in. o ikonografii (symbolice) architektury końca XIX w.]

Oprac.: MZ